

El document del mes de juliol de 2021 de l'AMR

## Benvingut, "istiu"

Amb el bon temps, tornen els turistes



### Dades arxivístiques

CAT AMR Fons Família Martinolas, col·lecció d'imatges, sense numerar. Entre 1974 i 1976.

### Història arxivística

L'octubre de 2019, la senyora Rosa Martinolas Giralt va fer donació a l'Arxiu Municipal d'una part del seu arxiu familiar. Es tractava, sobretot, de la biblioteca familiar, aplegada des de la segona meitat de segle XIX per diferents membres de la seva família, entre els quals es poden citar els germans Joan (Roses, 1877 – Roses, 1960) i Vicenç (Roses, 1887 – Queixans, 1936) Martinolas Bascu, Francesc Martinolas Sabé (Roses, 1910 – Figueres, 1998) i Bartomeu Massot Espelt (Roses, 1930 – 2016). També hi havien alguns documents textuais i fotografies, encara que una bona part de les postals i les imatges, així com alguns documents, havien estat prèviament donats al senyor Salvador Guerra, amic de la família.

De la col·lecció familiar d'imatges se'n tragué una còpia digital dels originals en paper, que es retornà a la propietat. L'autor d'aquestes fotografies, que conformen una interessant col·lecció de complement, fou Francesc Martinolas Sabé, pare de la senyora Rosa Martinolas.

Finalment, el dia 26 d'octubre de 2020, aprofitant que s'enderrocava la casa situada al carrer de Josep Sabaté cantonada amb el carrer d'Aragó, i amb la complicitat dels tècnics i treballadors que hi intervingueren, es pogué salvar la pràctica totalitat de la documentació que es trobava al seu interior i que corresponia, bàsicament, a la branca familiar originària de Cabanes.

Entre els mesos d'octubre i novembre de 2019 es va descriure la biblioteca i els escassos documents solts que varen aparèixer entremig dels llibres. En el transcurs de la segona meitat de l'any 2020 i durant el primer semestre de 2021 s'ha classificat i ordenat la documentació recuperada de l'enderroc.

### Contingut

La imatge triada aquest mes vol ser un recordatori d'una relació històrica entre l'arribada del bon temps, de l'estiu, i la visita recurrent dels turistes que, provinents de molts i molts llocs de la geografia catalana i europea, passen les seves vacances a Roses i que, també molt sovint, l'han convertida en la seva segona residència.

La fotografia mostra una perspectiva parcial de la plaça de Catalunya —en aquells anys encara plaça del Caudillo— plena de cotxes, forces dels quals pertanyien a turistes —identificables pels models i les suggerents matrícules estrangeres—, i amb la clara intencionalitat de destacar els establiments hotelers del sector i la incipient colonització de les alçades del Puig Rom amb segones residències destinades als turistes estiuencs. Evidentment, l'autor va aconseguir transmetre la sensació de ple, d'ocupació de l'espai que es tradueix en un veritable *horror vacui* artístic.

El document gràfic s'ha pogut documentar a partir de la data de les matrícules dels cotxes que es poden llegir i de les construccions existents i, sobretot, de les encara no edificades que apareixen i no apareixen, respectivament, a la fotografia.



## Context

El turisme de masses, que a Roses té el seu fulgurant inici en el tombant de dècada de 1960, ha creat, entre moltes altres coses, fenòmens que transcendeixen els aspectes més immediatament materials. Un és la consolidació d'una nova tradició: la vinculació de l'arribada del bon temps, de l'estiu, amb el canvi de fesomia de la nostra població. Desapareix una certa melancolia tardonal i la letargia hivernal per transformar-se, Roses, en una mena de mercat de Calaf, en el qual es barregen fresses, olors marines i bravades de bronzejador, colors estridents i multituds exòtiques. El turisme omple els espais i les fotografies es tornen plenes, atapeïdes, puzzlerianes. La seva repetició anual ha vinculat de manera natural en el nostre subconscient l'«istiu» amb la gatzara social i urbana d'un temps que s'ha d'aprofitar al màxim. Benvingut l'«istiu» que ens fa dir «benvingut visitant». Al capdavant, ja no entenem l'un sense l'altre. I més aquest any, que tothom el vol de represa.

## Més informació

Jaume Santaó Peix, «Roses, 1875-1975: del model comercial a la revolució turística», a *Roses, 1875-1975: del model comercial a la revolució turística*, Roses, Ajuntament de Roses, 2001, pàgs. 36-43.